

Klachtnummer: 150703.01

Beslissing van de Klachtencommissie van het Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media (NICAM)

De heer xxx, wonende te xxx, hierna te noemen: klager

tegen

Omroepbedrijf xxx, gevestigd te xxx, hierna te noemen: de omroep

Audiovisuele productie: de promo 'KRO Detectivemaand', hierna te noemen: de Promo

1. De procedure

Klager heeft op 4 juli 2015 een klacht ingediend over de Promo.

De voorzitter van de Klachtencommissie heeft de klacht op formele aspecten getoetst en bepaald dat de klacht voorshands in behandeling kan worden genomen.

De omroep heeft bij brief van 10 augustus 2015 verweer gevoerd. Dit verweerschrift is op 13 augustus 2015 doorgestuurd naar klager.

De Klachtencommissie heeft de klacht behandeld in haar zitting van dinsdag 25 augustus 2015. Partijen hebben geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid hun standpunt mondeling toe te lichten.

2. De Promo

De Promo is een vooraankondiging van de 'KRO Detectivemaand'. In juli wordt door de omroep dagelijks in de avond een detective uitgezonden. De Promo is samengesteld uit beelden van verschillende detectives die tijdens de 'KRO Detectivemaand' worden uitgezonden. Iedere detectiveserie heeft een eigen classificatie.

3. De klacht

Klager geeft aan dat de Promo veel geweld, bloot en angst bevat. De Promo is uitgezonden rond 11.00 uur in de ochtend, terwijl zijn dochter keek. Klager geeft verder aan dat een productie 12 jaar krijgt wanneer er zeer angstige mensen voorkomen in een productie met wie het niet direct goed afloopt. Volgens klager is de man bij seconde 10 zeer angstig en zie je hem daarna zichtbaar dood op de grond liggen. Ook vindt klager het lijk aan de 'X' en het naakte lijk schokkend.

4. Het verweer

In het verweerschrift voert de omroep, kort gezegd, het volgende aan.

De omroep betreurt het dat de dochter van klager ontstemd is geraakt na het zien van de Promo. Dat is niet de bedoeling van de Promo én deze Promo is ook niet gericht op haar. Toch blijft de omroep er bij dat de Promo op dat tijdstip uitgezonden

mocht worden, temeer nu het niet voorafgaand aan jeugdprogrammering is geopenbaard.

De Promo is een vooraankondiging van de bekende KRO Detectivemaand. Fragmenten uit de diverse detectives die door de omroep zouden worden uitgezonden, zijn daarbij gebruikt. Het is vergelijkbaar met een samengestelde promo. Vandaar dat de pictogrammen leeftijd 12 jaar op basis van angst en geweld werden getoond. Dit geldt als waarschuwing voor het kijken van alle afleveringen.

De Promo op zichzelf is door de promomakers van de omroep beoordeeld om na te gaan op welk tijdstip de Promo uitgezonden mocht worden. Hieruit volgt dat, gelijk de mening van het bureau van het NICAM, de promomakers uitkwamen op de leeftijd 9 jaar op basis van angst.

De klacht richt zich met name op de acteur bij seconde 10. De acteur kijkt naar de mening van de omroep niet 'zeer angstig', eerder enigszins geschrokken. De samenstellers zijn hierbij uitgegaan van de beschrijving van het NICAM (de Klachtencommissie begrijpt dat wordt bedoeld "in de Kijkwijzervragenlijst") met betrekking tot de definitie van 'zeer angstig'.

De omroep geeft verder aan dat een promo anders is dan een regulier programma. De Promo is een snel gemonteerde vooraankondiging waarbij fragmenten los van hun context worden getoond om kijkers te enthousiasmeren om het reguliere programma-aanbod te bekijken. De impact is volgens de omroep dan ook beduidend minder van aard dan de reguliere uitzending.

De omroep geeft aan dat de Stichting Reclame Code dit laatste oordeel deelt. De omroep voegt bij haar verweer een brief van 23 juli 2015 van de voorzitter van de Reclame Code Commissie over deze promo. Volgens de voorzitter van de Reclame Code Commissie kon de desbetreffende klacht niet slagen.

De omroep concludeert dat de promo volgens de regelgeving van Kijkwijzer de hele dag mocht worden uitgezonden.

5. Het oordeel van de Klachtencommissie

De Klachtencommissie stelt vast dat de klacht kan worden behandeld en overweegt daarover als volgt.

Promo's

Voor het uitzenden van een promo is de bij het NICAM aangesloten omroep gebonden aan het Deelreglement Televisie. Ingevolge artikelen 5 en 6 van dit reglement is het niet noodzakelijk een promo te classificeren, maar kan de omroep, om te kunnen bepalen op welk tijdstip de promo mag worden uitgezonden, de promo beoordelen met inachtneming van Kijkwijzer of met behulp van de omslagpuntenlijst. Dat betekent dat geen Kijkwijzer vragenlijst hoeft te worden ingevuld. Dat mag echter wel. De omroep heeft in dit geval achteraf een Kijkwijzervragenlijst ingevuld.

Volgens artikel 3 van dit reglement mag een omroep promo's die uitkomen op de leeftijdsclassificatie 12 jaar niet uitzenden voor 20.00 uur en promo's die uitkomen op de leeftijdsclassificatie 16 jaar niet voor 22.00 uur.

De Klachtencommissie toetst of een promo met in achtneming van het vorenstaande is uitgezonden. De Klachtencommissie zal dit doen aan de hand van de vragen zoals geformuleerd in de op dit moment geldende Kijkwijzer vragenlijst en met behulp van de omslagpuntenlijst, nu daarin de uitgangspunten van Kijkwijzer zijn neergelegd.

Beoordeling Promo

De klacht richt zich op de Kijkwijzer categorieën geweld en angst.

Met betrekking tot de klacht over deze categorieën en de vraag of de omroep de Promo juist heeft beoordeeld, overweegt de Klachtencommissie als volgt.

Geweld

In de inhoudscategorie **geweld** gaat het om de vraag **2.2.1**. In deze vraag en de toelichting is het volgende vermeld:

Komen in de productie één of meerdere vormen van fysiek geweld voor?

Onder fysiek geweld wordt al het geweld verstaan dat door levende wezens met menselijke eigenschappen (zoals het vermogen tot spreken) willens en wetens wordt toegebracht aan andere levende wezens met menselijke eigenschappen. Een enkele duw of corrigerende tik, niet bedoeld om schade toe te brengen, wordt niet gescoord.

De Klachtencommissie is van oordeel dat in de Promo geen fysiek geweld te zien is. De enkele suggestie dat iemand geweld is aangedaan, leidt niet tot een beantwoording van vraag 2.2.1 met '1 keer of vaker'. Voor het bevestigend beantwoorden van deze vraag dient de geweldshandeling zichtbaar in beeld te zijn gebracht. Daarvan is geen sprake. Zo is in de Promo te zien dat een man neervalt. Niet zichtbaar is echter welke gebeurtenis of handeling hieraan vooraf is gegaan. Vraag 2.2.1 dient dan ook met 'nooit' te worden beantwoord.

De overige vragen in deze inhoudscategorie zijn niet van toepassing.

De beantwoording van voornoemde vraag leidt tot de classificatie Alle Leeftijden (AL) voor geweld.

Angst

In de inhoudscategorie **angst** gaat het om de vragen **3.1.1** (zeer angstige mensen) en **3.6.1** (gehavende lijken).

In vraag **3.1.1** en de toelichting is het volgende vermeld:

Komen er beelden van zeer angstige mensen voor?

Onder zeer angstig wordt verstaan: mensen die overduidelijk zichtbaar angstig zijn met fysieke kenmerken als zweten, trillen, gillen, huilen, paniek, sprakeloosheid, massahysterie, schreeuwen en in shock raken. Mensen kunnen zeer angstig zijn als gevolg van ongelukken, (natuur)rampen of oorlogen of als gevolg van geweldsacties van andere wezens (mensen, mensachtigen, fantasiewezens of dieren) of dreigingen daarvan.

De achtergrond van deze vraag is dat een kijker vaak meeleeft met een personage in een productie en daardoor zijn of haar angstgevoelens kan overnemen. Van personages die zonder aanwijsbare reden zeer angstig zijn, blijkt dat de angst niet snel wordt overgenomen.

In de Promo is een man te zien die naar zijn borst grijpt, naar adem hapt en geen woord lijkt te kunnen uitbrengen. Naar het oordeel van de Klachtencommissie valt uit zijn gelaatsuitdrukking weliswaar op te maken dat hij angstig is, maar kan niet gezegd worden dat hij zeer angstig is. Uit de Promo blijkt namelijk niet wat de reden is dat deze man angstig is. Nu de context ontbreekt, hebben de beelden minder impact. Daarbij is de man erg kort in beeld.

De Klachtencommissie is daarom van oordeel dat vraag 3.1.1 met 'nooit' dient te worden beantwoord.

In vraag 3.6.1. en de toelichting is het volgende vermeld:

Komen er beelden van gehavende lijken van mensen voor?

Lijken kunnen gehavend zijn door verschillende oorzaken, te denken valt aan een autopsie, ongeluk of geweld. Niet: een opgebaard lichaam bij een begrafenis.

Het gaat bij deze vraag om personen die duidelijk niet meer in leven zijn, en waarvan het lichaam sporen van verminking of ontbinding vertoont. Voorbeelden van gehavende lijken zijn: (delen van) de huid zijn verdwenen, een lijk met een straaltje bloed uit de mond of er zijn wonden te zien. Ook geraamtes in een graf vallen hieronder.

De beantwoording van bovengenoemde vraag met '1 keer of vaker' leidt tot de leeftijdsclassificatie 9 jaar voor Angst. De omroep heeft de Promo beoordeeld en komt uit op een leeftijd van 9 jaar voor Angst. De Klachtencommissie kan zich vinden in deze beoordeling voor de categorie Angst.

De overige inhoudscategorieën zijn op de Promo niet van toepassing.

Classificatie Promo

De beantwoording van bovengenoemde vragen leidt tot de classificatie 9 jaar op basis van Angst. Deze classificatie heeft tot gevolg dat de Promo de hele dag mocht worden uitgezonden.

De Klachtencommissie beslist derhalve als volgt.

6. De beslissing van de Klachtencommissie

De Klachtencommissie verklaart de klacht **ongegrond**.

Partijen hebben, voor zover zij in het ongelijk zijn gesteld, de mogelijkheid tegen deze uitspraak beroep aan te tekenen bij de Commissie van Beroep van het NICAM. Het beroepschrift dient binnen vier weken na dagtekening van de uitspraak van de Klachtencommissie schriftelijk bij de secretaris van de Commissie van Beroep te worden ingediend. Het adres luidt: NICAM, Commissie van Beroep, Postbus 322, 1200 AH Hilversum.

Hilversum, 7 september 2015